

356

1^t/m II.

Verlag van het beheer en den
staat van het eiland
Aruba, over het jaar
1893.

Verslag van het beheer en den Staat van het
Eiland Oruba over het jaar 1893.

A. Bevolking.

De bevolking van het eiland Oruba bedraagt op ultimo december 1893, volgens opgaven van de Wijk- en districtmeesters 9191 zielen, en is verdeeld als volgt. (Bijlage N° 1.)

Parenten ^{op} _{bijlage N° 1}			In West-Indië			In Nederland			In andere oorden			Generaal Totaal		
Mannelijk	Vrouwelijk	Totaal	Mannelijk	Vrouwelijk	Totaal	Mannelijk	Vrouwelijk	Totaal	Mannelijk	Vrouwelijk	Totaal	Mannelijk	Vrouwelijk	Totaal
4283	4774	9057	25	15	40	4	7	11	44	35	79	4360	4881	9191

In het jaar 1893 zijn valdrakken 29 huwelijken, waartoe zijn geëcht 3 kinderen.

geboren van het mannelijk geslacht 142

Idem van het vrouwelijk geslacht 167

Totaal 309 kinderen.

Waarvan in echt 200

en buiten echt 109 } dus 91 meer in echt dan buiten echt.

Overleden van het mannelijk geslacht 46

Idem van het vrouwelijk geslacht 51

Totaal 97 personen.

De bevolking is naar de verschillende gezindten verdeeld als volgt:

Nederlandsch Waarnemers 568
 Roomsche Katholieken 8622
 Israëliësen 1

Totaal 9191

Ter ualdaening aan artikel 1 der Kerandering van 1874 (Publicatieblad n° 22) werden in het jaar 1897 als ingezetenen 9 personen meer ingeschreven.

B. Mededeelingen van algemeen aard.

De onderstand aan hulpbehoevende vijgen ten verleden bedraeg in 1897 f 166.00

In 1897 zijn ongeveer 3¹/₂ arbeiders naar Venezuela vertrokken om aldaar te gaan werken.

In 1897 is het eiland ^{2 maal} bezocht geworden door H. M. Stoomschip. Alkmaar, respectievelijk den 5 Augustus en den 12 December.

C. Gemeestelijk bestuur.

Bij Koninklijk Besluit dtd 19 elpei 1897 n° 29 verbeeg den Uweer J. Thielen, gezaghebber van dit eiland, op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst, en werd hij ^{dat} zelfde Besluit benoemd tot gezaghebber van het eiland Oruba, den Uweer J. S. de Veer, gezeggen gezaghebber van Sabat.

Den 7^{en} September d. a. v. werd het bestuur over dit eiland door den Uweer J. S. de Veer overgenomen van den waarnemenden gezaghebber J. G. Lampe.

B. Mededeelingen van algemeen aard.

dide en rust bleven in 1893 op dit eiland ongestoord. In 1893 heeft het op dit eiland weinig gerezend, (totaal 0.210 ^{wiegen} ~~st~~) alleen in de maanden October en November hetrekkelijk goede buien, doch helaas te laat ingevallen voor de te veld staande vruchten.

Na het optreden van den nieuwen gezaghebber in September, heeft die ambtenaar in de maanden October en November inspectiereizen gedaan door alle districten; de wegen en de velden in hetrekkelijk goeden staat bevonden.

In het jaar 1893 zijn 28 arbeiders van hier naar Venezuela vertrokken om aldaar werk te zoeken. Dit eiland werd tweemaal in het jaar 1893 bezocht door D. M. Staanschip Alkmaar, respectievelijk den 5 Augustus en den 12 December, de onderhand, welke, krachtens art. 21 van de wet van 3 Augustus 1862 (Staatsblad n. 56), aan hulphoevende vrygemaakten werd toegekend. Het traag in het jaar 1893 - - - - - f 166.03

C. Gemeentelijk Bestuur.

Bij Koninklijk Besluit d. d. 19 Mei 1893 n. 29 verheffden den Heer J. Philleu, gezaghebber van dit eiland, op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst, en werd hij datzelfde besluit benoemd tot gezaghebber van Muba, de Heer J. A. de Veer, gezaghebber van Laba.

den 7^{en} September d. a. v. werd het bestuur over dit eiland door den Heer J. A. de Veer overgenomen van den waarnemenden gezaghebber J. J. Loupe.

D. Gemapende macht.
De Schutterij is steeds instand.

E. Rechtswezen. I. Rechterlijke machten rechtspraak.
Bij f. n. dt. 12 Mei 1895 w. 345 werd aan den Heer H. van der Krom Scheffers, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als plaatsvervangend Kantonsrechter, en werd bij f. n. dt. 10 Juni 1895 w. 432 als zoodanig benoemd de Heer V. J. Schreuder.
De hierbij overgelegde Staat (Bijlaag w. 2) toont aan de zaken gedurende 1895 bij dit Kantongerecht behandeld.

II. Politie.

De brigade Alparéchauffés en veldwachters was uitsluitend in 1895 en bestond derhalve uit:
1ste Alparéchauffé der 1ste kl: 4 Alparéchauffés der 2de kl: en 4 veldwachters.

III. Gevangenissen.

De hierbij overgelegde Staat (Bijlaag w. 3) toont aan het aantal gevangenen dat gedurende het jaar 1895 werd opgenomen en wederom ontslagen uit de gevangenissen.

F. Leredienst.

Protestantsche Gemeente.

De dienst op dit eiland bij deze gemeente werd ook dit jaar waargenomen door den hulpprediker J. C. van Deynseveldt. Verder zijn betreffende deze gemeente nog ingekomen de volgende gegevens:
De nieuwe kerk te Piedra-Plat is in zoo verre gereed dat het dak er opligt is, doch de vloer moet nog gemaakt worden. Het aantal lidmaten bedraagt 199.
Kinderen gedoopt in 1895 drie; sakelidmaten 24; nieuwe leden 7; overleden 7; personen verlaten naar elders 4; huizen eelt geboren nihil; huwelijksingezeningen nihil; het beilij avondmaal werd gereeld gehouden.

Roomsch-Katholieke Gemeente.

Ingevalge mondelinge mededeeling van Pastoor van Oranjestad alhier, wordt door het hoofd van de Missie te Curaçao, direct aan het Hoofd-Postmeester verslag uitgebracht betreffende deze gemeente, voornamelijk de gansche Katoelie.

G. Instellingen van liefdadigheid.

1°. De armenkas.

De verantwoordingsstaat (Bijlaag w. 4) toont aan dat over het jaar 1895 een totaal bedrag werd van f 619.95⁵ dat aan ondersteuning aan de armen uitkeeringen werden gedaan tot een bedrag van f 543.35
Weshalve een batig saldo in kas bleef van f 76.18⁵ maar hij nog gerekend moet worden een Kapiitaal belegd op de Spaar- & Leenbank te Curaçao, groot - - - - - " 116.06
Zoo mede interesten van Sierpaard 1895 t/m 31 December 1895 - - - - - " 11.16
Totaal f 203.40⁵

Verder kan hier nog aan toegevoegd worden dat de fondsen van deze kas nuttig en met de meeste ruïnisheid worden besteed.

Op het door V. alb. de Koninkin-Resident naar de armen van Oruba geschonken bedrag van f 200. = (Twee honderd gulden) is nog onder berusting van den bezaghebber, aangezien er zich geene aanleiding heeft

voorzedaan om het betaalde bedrag in het belang der
armen nuttig te besteden.

2°. De begrafenis-sociëteiten.

- a. De "Weldadigheid", naar leden van alle gezindten,
- b. De Roomsche-Katholieke begrafenis broederschap,
uitsluitend voor Roomsche-Katholieken.

Beiden sociëteiten stichtten veel nut en beoefenen
den ten valte van het door de oprichters beoogde
doel.

De Vereeniging "Mutteres Auxilio", opgericht in 1895,
stelt zich ten doel ten voorzien in de behoeften
van fakkelijke huisarmen, tracht ook fondsen
in te zamelen tot het oprichten van een hospitaal
waarin inbrengige armen kunnen verzorgd en zie-
ken verpleegd worden.

H. Geneeskundige dienst

Bijlage nr. 5 geeft een overzicht van den alge-
meenen gezandheids toestand van de bevolking van
dit eiland over het jaar 1897, zoo mede van het resu-
taat verkregen van de inschrijving met hiet Quacaco gedurende
1897, ontnangen koepestafte.

J. Onderwijs.

Door de School-commissie werden de Gouverne-
ments Landjschool in het Stads-district, zoodat
de gesubsidieerde R. K. zusterscholen in het
Stads-district en de buiten-districten bezocht,
en werd het op die scholen gegeven onderwijs over
het algemeen bevestigend bevonden.

Het schoolverzuim, op de Gouvernements School
bedraeg niet zoo veel als vorige jaren het ge-
maal was geweest, hetgeen in door het hoofd van
die School, en door de School-commissie in

hoofdzak daaraan toe wordt geschreeven aan de,
door de School-commissie, met goedkeuring van het
Hoofd-Bestuur in het leuen gegeven bepaling,
dat kinderen die gedurende het schooljaar meer
dan vier maanden zonder geldige reden absent
zijn geweest, van de School verwijderd zullen
worden.

Volgens ingekomen opgaven bedraeg het sam-
tal schoolgaande kinderen in 1897:

op de Landjschool	90
op de scholen der zusters van liefdadigheid	
te Oranjestad	240
te district Noord	160
" " St. Cruz	} 259
" " Sabana	
	<u>659</u>

Totaal 749

(i.) De School te Sabana is feitelijk een onderdeel
van de School te St. Cruz, het onderwijs op die
school wordt gegeven, door geen zusters van lief-
dadigheid doch door een particulier onderwijzer.

K. Landsgebouwen en Ozeendammen, zoodat
Opebare werken.

Gedurende het jaar 1897 werden de Landsgebou-
wen onderhouden. Vooral in het laatste kwar-
taal van dit jaar werden belangrijke herstel-
lingen gedaan den bezaghebers. waning, ten
minste voor zoo verre dat met de voorhan-
den zijnde middelen, mogelijk was. Het gebou-
wen verkeer echter in zoo'n vervalven staat dat
het niet mogelijk is met de voor gewaar
onderhoud te gestane sam het geheel te her-

stellen. Ook de andere Landgebouwen, zoo als het fort Spoutman met bijgebouwen, de toren Willem III met het lichthuis, zoo mede het maag-gebouw op den steiger, vereischten belangrijke herstellingen. Alle gebouwen moesten spoedig geverft worden.

De huizen van de steiger, zoo mede de straten in het stads district en de nejen in de twee districten werden zoo veel mogelijk met de bestaane sommen daarvoor, onderhouden. De laatste zal spoedig vernieuwd moeten worden, zoo mede ^{den} boei en een ^{11. vesting} waalk in den wand van de haven.

L. Postzaken.

De mailverzending werkt steeds goed en voldoet aan de behoefte van het eiland, alhoewel het niet te ontkenen valt dat het zeer zeker in het belang van het publiek zoude zijn, indien de pakketboot „Gouvern. v. Vereend“ eenige uren langer alhier kon verblijven.

De opbrengst van het hulppostkantoor is in 1893 geweest als volgt:

kan verkochte frankverzegels.....	ƒ 379.06 ⁵ / ₁₀
„ „ briefkaarten.....	3.62 ⁵ / ₁₀
„ „ ^{van verbruikte} postzegels.....	99.57 ⁵ / ₁₀
	<u>Totaal opbrengst ƒ 482.26⁵/₁₀</u>

gedurende 1893 zijn:

Ontvangen 2802 stuks brieven en briefkaarten
Verzonden 2812 „ „ „ „

Verdere metensmaardigheden.

a. Buiten het gewone postverkeer werden in 1893 aangebracht 379 brieven en andere stukken,

b. Verzekerende stukken:

ontvangen 160
verzonden 260

c. Rekeningen:

ontvangen 2
verzonden 105

d. Dienstbrieven:

ontvangen 4
verzonden 20

e. Postas drukwerk:

ontvangen 3399
verzonden 256

M. Geldelijk Beheer.

Een algemeen overzicht der Ontvangsten en uitgaven over het jaar 1893 gaat hierbij als bijlage N: 86.

Eenige belastingen brachten meer - andere minder op dan de raming, (zie toelichtende staat gevoegd bij de financiële verantwoording stukken over het vierde kwartaal 1893.)

Hypotheken en Spijendamsverzekeringen.

de bij het begin van 1893 gewerkte en gedurende dat jaar ingeschreven hypotheken betreffen een totaal bedrag van ƒ 80591.90, te weten:

tegen 1.5 percent	1	ƒ 1163.00
„ 6. „	4	„ 2437.00
„ 7. „	1	„ 300.00
„ 7.2 „	1	„ 350.00
„ 8. „	2	„ 2000.00
	<u>D. O.</u>	<u>9</u>
		<u>ƒ 3054.00</u>

O. d.			f 3054.00
tegen 9 percent	9		" 7313.00
" 9.6 "	5		" 5500.00
" 10. "	2		" 1600.00
" 11. "	1		" 300.00
" 12. "	20.		" 3053.10
zonder rente	5.		" 51363.80
	47		f 80591.90

Bijgebouwen
tot op ultimo
decr 1893.

tegen 12 percent	2		f 1,275.00
	52		
			f 81,866.90

Loonbatalen
gedurende
1893.

tegen 9.6 percent	1	f 500.00	
" 12. "	1	f 500.00	
	2		f 1,000.00

Stevens op ultimo	50		f 80,866.90
decr 1893			

Vernieuwde inschrijvingen gedurende 1893 - Leena.
Gedurende het jaar 1893 werden 45 verschillende
akten overgeschreven.

N. Nijverheid.

1. Majnunnezen.

Van het Eiland Aruba werden in het jaar 1893
met 24 schepen 14938.56 de³ phosphoreus kalk
uitgevoerd. (zie Bijlage N: 3.)

In dat jaar werd aangevraagd van uitvoerrecht
f 2068. = en aan scheepsongeluk f 2896.63.

Betreffende de goudmijnen van het Eiland, kan
het volgende vermeld worden.

Gedurende het jaar 1893 werd door de alhier
gevestigde Maatschappij doorgegaan met de werk-
zaamheden aangevangen in 1896.

Volgens bekwamen opgaven van den agent dier
Maatschappij alhier is in 1893 een hoeveelheid
van 12 kilo onbewerkt goud verscheept, een
waarde van f 19,380. = vertegenwoordigende.

Door de Commissie belast met het toezicht op
het mijnwezen is geen verslag uitgebracht over
het jaar 1893, en werd alleen bij manda van
den voorzitter aan het hoofd van dit Eiland
bennis gegeven dat de Commissie riek onbewoogd
verbleefde om inspecties te Ceira Colorado
en Ceira Galebra te doen, ^{handen} zoo als de tegen-
woordige werkzaamheden van de Aruba-
Phosphat-Maatschappij zulke vorderden.

2. Landbouw.

Als een natuurlijk gevolg van de meêrjarige regeus
gedurende de eerste negen maanden van het
jaar 1893, is de oogst niet ^{gunstig} geweest.

Daar dit jaar werden zeer geringe prijzen be-
dungen voor aloë.

3. Veeveelt.

de veestapel bedraagt volgens de hierbij over-
gelegde staat (Bijlage n° 1):
96 paarden; 1913 eijels; 82 runderen; 23840
schape; 1 muilezel; 2600 geiten en 6150
varkens. -

4. Witgifte van gronden.

In 1897 werden zeventien stukken gronden in het Stads-
district in eigendom overgedragen, en zeventien
en twaalf stukken in de buiten-districten
in huur gegeven. Het wederopzeggen was gegeven.
Bij de door den bezatthaber in de maanden
November en October gehouden inspectie-
reizen in de buiten-districten is gebleken
dat verscheidene stukken gouvernements-
gronden door de buitenbewoners weder-
rechtelijke zijn ontheemd en in cultuur ge-
bracht. - Bij mijne tot 20 December 1897
w. 137 werd daarvan kennis gegeven aan het
hoofdbestuur, zoo mede voorstellen gedaan om
dat een zinnere toestand, wat de wit-
gifte van gouvernementsgronden betreft,
te geraken.

5. Visfcherij.

Deze tak van nijverheid heeft in 1897 een
meinig gunstiger resultaat opgeleverd, daar
sach als een gevolg van de gevoelde be-
hoefte des in stede van drie reilbaaken
in de vaart op de visfcherij zijn onder-
houden gemorden.

6. Zaambwinning.

gedurende het jaar 1897 werd er geen zout-witge-
voerd, het op dit eiland verkregen zout werd
voor eigen gebruik benuttigd.

7. Handel en Scheepvaart.

Evenals vorige jaren strekte de handel van
het eiland Aruba zich uit tot dien van
Europa en de Vereenigde Staten van
Noord-Amerika, verder de vaart tus-
schen Aruba en Curaçao, en eindelijk
tusschen Aruba en Venezuela en Co-
lumbia.

Op dit jaar werden eenige ladingen
schape - en geiten mesh verscheept naar
Barbados.

Ingeklaard werden 278 schepen, metende
de samen 32.925.83 c³ lb³,

uitgeklaard werden 274 schepen, metende
de samen 32.051.33 c³ lb³. (zie Bijlagen 4 en 9.)

Bijlage n° 10 is een specifieke opgave van
de hoeveelheden en de soorten van witge-
voerde goederen. -

8. Scheepsbouw en reebieren.

Tien schepen, einde 1896 op stapel gezet zijn in
1897 voltooid en de water gelaten.

gedurende 1897 zijn acht reebieren verleend,
w. l. 1 reebief vernieuwd, 4 reebieren voor
nieuw gebouwd schepen en 3 reebieren
voor schepen die van vlag veranderd zijn.

de bezatthaber van Aruba
J. A. de Vries.
#.

Rekening der
Inkomsten & Uitgaven
van het eiland Sumba
Dienstjaar 1897

Baming der middelen & Inkomsten van het eiland Sumba, dienstjaar 1897

A Belastingen	
a	Grondbelasting f 2500.-
b	Invoerrechten (1) „ 3500.-
c	Uitvoerrecht op stapelproducten (met inbegrip van phos- phorzuur kalk) 8000.- „ 8000.-
d	Anker en tonningeld „ 2500.-
e	Legelrecht „ 750.-
f	Belasting op publieke verkooping „ 4000.-
g	Licht en bakengeld „ 500.-
h	Patent op de uitoefening van het bedrijf van tappen of slyten en het aankouwen van koffehuizen, logementen en societeiten memorie
i	Accijnrecht op sterke dranken „ 10.000.-
k	Recht van successie en van overgang memorie
l	Contributie tot instandhouding der schatting (1) „ 75.-
m	Wop van den krofschat by overdracht van omverende goederen en vaartingen „ 50.-
n	Wop van de waarde by overdracht van gedonateerde onro- pende goederen en vaartingen memorie
o	Belasting op Loheryen memorie
B Inkomsten van onderscheiden aard.	
a	Lepo „ 200.-
b	Kortingen op de inkomsten van Ambtenaren wegens pensioen „ 2000.-
c	Opkuyt wegens verkoop van domaniale gronden „ 2000.-
d	Vergoeding om goud te delven „ 2500.-
e	Bekend „ 25.-
f	Inkomsten der Postery „ 500.-
7 D O. f 20.200.-	

Baming van inkomsten en aflossing van goederen in het maatschappelijk Sumba, over het 2e dienstjaar 1897.

	D.J.	f 33200.-
g	Involumenten ter griffie van het Kantongerecht te ver. antwoorden aan de Koloniale Kas	50.-
h	Inhouding vande jaarwede van den Gezaghebber, we. gens het gebruik van een landgeboorn als woning	200.-
i	Bergdron van petroleum en andere licht ontvlamm. bare olie	memorie
k	Verzuiming tot het ontginnen van phosphorzure kalk	10000.-
l	Huur van governments gronden	1500.- " 1500.-
m	Alle andere ontvangsten	" 50.-
		f 135200.-

Ambo den Februari 1896.
De Gezaghebber
Spieren

Raming der Uitgaven van het eiland Ambo voor het dienstjaar 1897.

Afdeling I		
Gewestelyk Bestuur		
1	Traktement en toelagen van den Ge. zaghebber en verdere Ambtenaren	
a	Traktement van den Gezaghebber	f 4000.-
b	Toelagen voor bureelbehoefden:	
	1 Gezaghebber	f 350.-
	4 district meesters en 1 wijk- en woormeester	50.- " 400.-
		f 4400.-
2	Bont loon en verschillende benoedigheden	25.-
3	Overtochtsgelden van Ambtenaren, ge. employeerden en gepensioneerden met hunne gezinnen en vracht van goederen	" 500.-
4	Tegemoetkoming aan Ambtenaren in de kosten van overplaatsing	" 50.-
5	Toelagen en bureelbehoefden van den Adjuvanten	" 125.-
Totaal der eerste afdeling		f 5100.-

Afdeling II		
Justitie & Politie		
6	Kosten van het Kantongerecht:	
a	Traktement van den Griffier by het Kantongerecht, Secretaris van den Raad van Politie, tevens belast met de functie van Notaris en van Hg. publiekdebaarder, alsmede met de	

Staat's maatschappij van Ambo en de afgevaardigde vande eilanden in het maatschappij van Ambo over het dienstjaar 1897.

D.R.
8

D.D. f 2400.-

16 - *Traktementen van de Roomsche Katholieke geestelijken* f 3600.-

17 - *3 Geestelijken van den 2^{den} rang a f 1200.-*

17 - *Traktement van den Onderwyzer 3de klas* (2) f 1300.-

18 - *Toelagen aan de Kweekelingen en andere Kosten van het Onderwys:*

a *2 Kweekelingen 1 a f 600.- en 1 a f 300.-* f 900.-

b *Schoolbehoefden* " 200.-

c *Schoonhonden der school* " 30.-

d *Subsidie aan de Scholen der zusters van Liefdadigheid* " 1800.- f 2930.-

Totaal der 4de Afdeling f 10230.-

Afdeling V
Plaatselyke Kosten

19 - *Traktement of toelage aan den Gouvernements geneeskundige en fourage gelden:*

a *Traktement* f 2200.-

b *Fourage gelden* " 200.- f 2400.-

20 - *Geneeskundige behoeften voor onvermogenen* " 200.-

21 - *Verpleging van hulpbehoevende vygemachten* " 200.-

22 - *Quarantamedienst.*

Factuur aan den Quarantane loods voor het tegemoetkome van ten peede aankomende vaartnigen " 300.-

23 - *Vershillende uitgaven:*

a *Volkefeest op den Dinsdag van H.H. de Koningin* f 50.-

D.D. f 50.- f 3100.-

D.D. f 50.- f 3100.-

b *drukloon van stukken* " 50.-

c *Vershillende benoodigdheden* " 25.- " 125.-

Totaal der 5de Afdeling f 3225.-

Afdeling VI
Openbare Werken

24 - *Onderhoud en herstelling der landgebouwen en eigendommen, alsmede aankoop en onderhoud van benoodigdheden voor de landgebouwen* f 600.-

25 - *Gewoon onderhoud der wegen en straten in de Stadsen buitendistricten en van den gouvernementsteiger* " 1000.-

26 - *Nieuwe werken:*

26 - *Verlenging van den gouvernementsteiger en baggeren van den Landbank midden in de haven* f 2000.-

27 - *Verlichting*

a *Verlichting en onderhoud van den Vuurstoven* f 100.-

b *Verlichting der straten* " 300.- " 400.-

Totaal der 6de afdeling f 4000.-

Afdeling VII
Pensioenen, Wachtgelden, onderstanden en andere uitgaven van algemeenen aard.

28 - *Pensioenen van Burgerlyke Landschepenen* f 5671.33

D.D. f 5671.33

Blank maankoramen en afkruisende vordere in het maankoramen (Blauw) over het 2de maankoramen 1808.

	O.D.	
29 - Pensioenen van Weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlyke landsdienaren	(8)	2280.15
30 - Wachtgeldten		866.67
Totaal der 7 ^{de} afdeling.		3154.82

Recapitulatie

I. Gewestelyk Bestuur		5.100.-
II Justitie + Politie	6995	7475.-
III Geldelyk Beheer		4057.50
IV Oeredienst + Onderwys		10230.-
V Plaatselyke Kosten		8225.-
VI Openbare Werken	2050	4000.-
VII Pensioenen, wachtgeldten, onderstan- den en andere uitgaven van algemeenen aard.		3818.15
		42900.65

Ambo den Februari 1896
De Gezaghebber
Thielens

Rommey
Rommey
R

Soelichtingen

- (1) ~~Invocrecht~~ is alreeds geraamd op f 3.500. - , aangezien het invocrecht* voor het grootste gedeelte tegen 2 percent wordt berekend, *krachtens artikel 14 van de Verordening regelende de belastingen op Ambo in verband met de heffing van ~~het invocrecht~~ op Ambo.
- (2) Contributie tot ~~metandhouding der Schutterij~~ ^{deze post} is volgens den ~~aanleg~~ ^{aanleg} ~~reken~~ ^{reken} aangevraagd.
- (3) art. 17. Deze post wordt met f 100. verminderd, ten gevolge van de periodieke verhoging van den Landschool onderwyzer.

Openbare Werken. uitgezonden f 2000. -

- (4) art 26. ~~De~~ ^{Deze post is uitgezonden} verhoging van den gouvernement's steiger en de bag. geres van den Landbank midden in de haven worden dringend vereischt, daar de scheepvaart wegens de f zelfs klein ondiepte van de plaats zeer veel lydt. * Deze onten- schepen raken deperd is nog ongerieflyker voor schepen van grooter ^{aanmerkelijke} toonmaat van aangezien het erland in de scheepvaart Landbank verb. in de laatste 4 jaren merkbaar versuut gegaan is.
- (5) art 29. Verminderd met f 600. - pensioen van wylen dewe O.L. Leppenzeldt.

* aangezien het erland in de scheepvaart in de laat- ste 4 jaren merkbaar ^{is} voornid gegaan, is deze om- standigheid nog ongerieflyker voor schepen van grooten toonmaat, die ~~de~~ ^{de} erland aan deze haven aandoen. ~~Met alle~~

Plaatstammakeraam en afhandelde oordeelen in het maatschappelijk Ambo over het 22de maart 1895.

Staats ranoontrangen en afgeleverde goederen, in het magazijn op Aruba, over het 2^e kwartaal 1898; -

91

Datum		Ontvangst	Liters petro. leum	Deca. liters scalk	Datum		Witgaaf	Liters petro. leum	Decaliters scalk
1898.	April 1.	Aankomstige op Markt Maarts 1898.	444.	2155,6	1898	Juni 30	Mitgegeven ten behoeve		
	Juni 15	Ontvangen uit Curacao	999.	=			der landgebouwen	=	64.-
		Aankomstige	1443	2155,6			ten behoeve d. v. harenlicht	80.-	
		Mitgegeven	449	64.-			ten behoeve d. d. politienacht	32.-	
	Juni 30	Blijft aankomstige	994	2091,6			ten behoeve der straatverlichting	33 1/2.	
							Totaal Mitgegeven.	449.-	64.-

Gezien
De waarnemende gezaghebber,
J. G. Lampe

Aruba, ultimo Juni 1898.-
De Koloniale Schrijver,
M. Brauser

Opzigt rood het Internationaal Simboek, der veranderingen
 ontstaans onder de roopvaardijraarkuigen boren de sminkig kon, die
 onder de nederlandsche flag vaert, van het eiland Aruba, Kolonie
 Curacao, ored het, breedte 1898.

Namen der raarkui- gen.	Soort	Grootte in Annen van g. 2. 33 N. N. Noeren	Plaats almaal g. Thuis bed.	Aanmerking
Geen	=	=	=	=

Aruba, 1 Juli 1898.
 De waarnemende Gezaghebber van Aruba,
 J. G. Ruyter

Generale Staat der bevolking

Eiland Aruba

Anno 1897.

Ingezetenen van Aruba.

Omschrijving	Ingezetenen van Aruba.																				Generaal Totaal.
	Geboren op Aruba.					Geboren, in de overige St. S.					Geboren, in Nederland					Geboren, in andere landen.					
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Misjes	Totaal.	Mannen	Vrouwen	Jongens	Misjes	Totaal.	Mannen	Vrouwen	Jongens	Misjes	Totaal.	Mannen	Vrouwen	Jongens	Misjes	Totaal.	
Oranjestad	443	522	433	335	1733	11	6	11	6	34	5	3	=	=	8	18	22	6	4	50	1825
Coruti district	554	626	504	509	2193	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	8	3	2	=	13	2206
Tweede district	460	590	213	310	1573	=	=	=	=	=	1	2	=	=	3	5	=	=	=	5	1581
Derde district	637	725	388	497	2247	=	=	=	=	=	1	2	=	=	3	=	=	=	=	=	2250
Vierde district	378	400	273	260	1311	2	3	1	=	6	1	=	=	=	1	3	3	2	3	11	1329
Totaal.	2472	2863	1811	1911	9057	13	9	12	6	40	8	7	=	=	15	34	28	10	7	79	9191.

Getal.		Godsdienst		Gehuwden		Generale bevolking.		Vee.	
Jongens	Meisjes	Protestanten	568	Mannen	1103	Mannen	2527	Paarden	96
Oranjestad	267	Roomsch. Cath.	8622	Vrouwen	1062	Vrouwen	2907	Exels.	1913
Coruti district	278	Judaisten	1	Totaal	2165	Jongens	1833	Prunderen	82
Tweede district	215	Totaal	9191			Misjes	1924	Schape	23880
Derde district	339					Totaal	9191	Kuikogels	1
Vierde district	164							Geiten	26200
Totaal.	1263							Parkers.	6150

Geboren gedurende 1897.

Van het mannelijk geslacht	142	
Van het vrouwelijk geslacht	167	
Maarvan, in echt	200	
Om buiten, echt	109	309
Overleden gedurende 1897.		
Van het mannelijk geslacht	46	
Van het vrouwelijk geslacht	51	97
Aldus vermeldt met...	212	

Aldus opgemaakt volgens opgaven van den wijkmeester, en de districtmeesters op Aruba.

Aruba, 20 Januari 1898.
 De Gezaghebber
 J. A. de Vee.

Gedurende het jaar 1897 werden gealoten

Huwelijken	29	=
Waarbij zijngescht kinderen	3	=